

VNG Gelderland Jaarverslag 2020

Van en voor Gelderse gemeenten

VNG Gelderland is van en voor de Gelderse gemeenten en samenwerkingsverbanden. VNG Gelderland is een netwerkorganisatie. VNG Gelderland wil dat doen door het bevorderen van een goede positie voor gemeenten in allerlei overleg, versterking van de kwaliteit van het Gelders openbaar bestuur, stimulering van overleg over nieuwe en over belangrijke thema's die gemeenten raken en zorgen voor formeel en informeel gesprek tussen gemeentebestuurders.

De gevolgen van corona raken het werk van VNG Gelderland. In het samen deelnemen van bestuurders aan overleg en informatieve bijeenkomsten zit een meerwaarde vanwege de onderlinge contacten en het netwerken. Je deelt graag zaken met medebestuurders om ook van hen te leren. Inmiddels weten we door corona dat er heel veel mogelijk is via digitale middelen. Maar we weten ook dat fysiek contact belangrijk is en node gemist wordt. Dat bleek ook bij het hoge aantal aanmeldingen voor onze -fysiek geplande- ALV begin september in Nunspeet. Door een piek in de besmettingen daar hebben we in allerijl onze ALV moeten omzetten naar een digitale bijeenkomst. Gelukkig bleef de opkomst daarbij eveneens hoog.

Impact was er uiteraard op de taken die VNG Gelderland uitvoert. Het ondersteunen van gemeenten in de aanpak van de stikstofproblematiek via een bestuurlijk en een ambtelijk overleg werd deels fysiek, deels digitaal gehouden. En zeker wanneer er indringende overleggen zijn, is digitaal overleg een mager surrogaat van fysiek. Tegelijk weten we dat veel wel digitaal kan.

Al met al een pittig jaar voor alle Gelderse inwoners en ondernemers, voor gemeenten en voor samenwerkingsverbanden en ook voor VNG Gelderland.

VNG Gelderland richt zich op taken die zoveel mogelijk Gelderse gemeenten betreffen. Niet om de taak over te nemen maar om te bevorderen dat gemeenten in de goede positie komen. Loopt het goed? Dan trekt VNG Gelderland zich terug.

Wat doen we?

Stikstof

Grote impact op Gelderland en de ontwikkelingen binnen Gelderland heeft de aanpak van stikstof. In 2019 heeft VNG Gelderland het initiatief genomen met enkele VNG-commissieleden en de gedeputeerde. Dat heeft geleid tot een breed Gelders bestuurlijk overleg met provincie, waterschappen en gemeenten, gefaciliteerd door VNG Gelderland. Een paar keer is in het bestuurlijk overleg gevraagd of VNG Gelderland er nog bij moest zijn. Het antwoord was: blijf de vergaderingen leiden, blijf de bijeenkomsten faciliteren en bereid dit voor met een ambtelijk vooroverleg. Dan gaat het om kennis delen, elkaar informeren en opiniëren en waar nodig stimuleren en verbinden.

Waar gaat in een stikstofoverleg over? Bijpraten op alle ontwikkelingen die er landelijk en provinciaal spelen, onderling afstemmen hoe de diverse gebieden erin zitten en met elkaar te kijken naar de inzet Gelderland-breed en in de gebieden. Daarbij worden zeker onderling kritische noten gekraakt, er moet in een complex probleem een weg gezocht worden. De samenwerking tussen de drie overheden (provincie, waterschappen en gemeenten) is nog niet de krachtige motor die beweging brengt en resultaten neerzet. VNG Gelderland gaat voor een stevige positie van de gemeenten in de gebiedsopgaven. Natuurherstel staat voorop, dat heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de

agrarische sector, de invulling van het platteland, woningbouw en ook in sociaal opzicht. Gemeenten zijn de eerste en meest nabije overheid.

De deelnemers aan het overleg zijn voor hun gebied linking pin met de andere bestuurders. Trekker is ons bestuurslid Hoytink, die tevens aan de provinciale regiegroep deelneemt en aan het landelijk ambassadeursnetwerk voor stikstof.

Corona

Elke bestuursvergadering is gesproken over de gevolgen van corona op inwoners, ondernemers en gemeenten. Naast de problemen in de samenleving heeft dit ook gevolgen voor de gemeentelijke organisaties en voor een goede invulling van de rol van de raden. Jeroen Joon (Apeldoorn en lid van ons bestuur) is lid van de VNG taskforce Economisch Herstel.

Ontwikkeling openbaar bestuur

Op basis van een kamerbrief (Thorbeckebrief) van toenmalig minister Ollongren is vanuit Gelderland input geboden. Vervolgstep zou een voorzet zijn met praktische en werkbare voorbeelden uit Gelderland. VNG Gelderland heeft samen met VNG Overijssel overleg gestart met beide provincies om een voorzet te maken. De voortgang om met voorbeelden uit de gemeenten van Oost-Nederland verder te komen is afgelopen jaar vertraagd. We verwachten komen jaar de slag verder te kunnen maken. Daarnaast willen we bezien of we het gesprek over belangrijke thema's kunnen ondersteunen met thematafels, om daarmee over de gebieden heen kennis en ervaring te kunnen delen en impulsen van buiten te halen.

Trekker is ons bestuurslid Derks.

Gelderse veren

Provincie Gelderland en VNG Gelderland zijn eigenaren van een Verenfonds dat sinds 1995 exploitatieondersteuning geeft aan veren. Die pot marcheert op de bodem af. Bovendien ziet de provincie geen rol meer voor zichzelf in dit Verenfonds. VNG Gelderland heeft, ondersteund door Regio Rivierenland, een onderzoeksopdracht gegeven, nadat de gemeenten hiermee ingestemd hadden. Dat onderzoek is in uitvoering. En daar zie je gevolgen van corona. Echt goede gesprekken over de bevindingen van het rapport met ondernemers/exploitanten, ambtenaren en met bestuurders van oevergemeenten moet je eigenlijk fysiek doen. Die gesprekken moeten immers de koers van de gemeenten onderbouwen. De input is inmiddels opgehaald, nu komen de gesprekken. Trekker is ons bestuurslid Van der Meijs.

Financiën

De herijking van het gemeentefonds en de financiële positie van gemeenten, mede als gevolg van de kosten in het sociaal domein, vormen een grote zorg. VNG Gelderland stemt dat geregeld af met provincie Gelderland en vooral de landelijke VNG is er mee bezig. Daarbij is er ook zorg over de positie van gemeenten als eerste overheid. Wanneer je alleen maar gaten stopt en voorzieningen sluit, kom je aan je rol in de ontwikkeling van de lokale samenleving niet meer toe.

VNG Gelderland heeft samen met de provincie Gelderland en de Gelderland Academie begin oktober voor de wethouders Financiën een bijeenkomst belegd. Leonard Geluk vertelde over de inzet van de VNG en Jan Markink over het financieel perspectief van de provincie. Dit blijft een belangrijk thema voor overleg met het nieuwe kabinet en voor aandacht vanuit de Gelderse gemeenten.

Trekkers zijn voorzitter Verhulst en secretaris/penningmeester Arissen.

Wat deden we nog meer?

Geregeld komen er vragen binnen die om een vervolg vragen.

- Geitenmoratorium, op basis van een vraag in de staten is de besluitvorming aangehouden om eerste de opvatting van de Gelderse gemeenten te vragen. In een snelle actie heeft het merendeel van de gemeenten op korte termijn gereageerd, zodat de staten de opvattingen van gemeenten bij hun besluitvorming konden betrekken.

- Gemeenten in hun rol van beseigenaar hebben overlegd met de provincie in samenspraak met het NNG (Natuurnetwerk Gemeenten). Eind oktober is er een bijeenkomst geweest met Veluwe bestuurders. Vanuit ons bestuur is Jeroen Joon aanspreekpunt.

Waarvoor dragen we voor?

VNG Gelderland draagt bestuurders voor die het gemeentelijk belang op specifieke terreinen moeten versterken. Wanneer nodig verleent VNG Gelderland hand- en spandiensten om overleg met de gemeenten te bevorderen.

- commissie **Faunabeheereenheid**, de Puttense burgemeester Lamboij representeert de gemeenten.
- **Wolvencommissie**, de komst van wolven in Gelderland vraagt om aandacht van de overheid. Vanuit de gemeenten is oud-burgemeester Van der Hoeven lid van de Gelderse Wolvencommissie. Daarnaast is Van der Hoeven vanuit de VNG vertegenwoordiger in de landelijke wolvencommissie.
- Een drietal gemeentelijke bestuurders participeert in de provinciale adviesraad **PRO**. Wethouder Sietske Klein is afgelopen jaar lid geworden van PRO;
- Wethouder Bennie Wijnne is contactbestuurder voor **landelijk gebied/agrarische sector** voor portefeuillehouder in VNG commissie RWM.
- In het overleg over **laaggeletterdheid** is wethouder Sörensen vanuit de gemeenten de trekker.
- De provincie heeft als vervolg op het eerste onderzoek naar de partnerrol van de provincie een vervolgonderzoek ingezet opnieuw onder voorzitterschap van mevrouw Huijbregts. Vanuit VNG Gelderland participeert René Verhulst in de begeleidingscommissie. Onderzocht wordt hoe het proces van samenwerking is verlopen bij de volgende onderwerpen:
 1. Veluwe op 1
 2. De EUREGIO
 3. De Groene Metropoolregio
 4. De Nieuwe Hollandse Waterlinie
 5. Regio Zwolle (Kop van de Veluwe)

Overzicht representaties	
PRO, Provinciale Raad voor Omgevingsbeleid:	Joost Van Oostrum (Berkelland), Auke Schipper (Hattem), Sietske Klein (West Betuwe)
Bestuur Faunabeheereenheid Gelderland:	Henk Lamboij (Putten)
Gebiedscommissie preventie wolvenschade:	Hans van der Hoeve (oud-burgemeester Epe) tevens lid landelijke commissie namens VNG Nederland
Stichting Veren Gelderland:	Ans Mol (West Maas en Waal), Frank Groen (Tiel), vacature (gemeentesecretaris)
Aanpak Laaggeletterdheid Gelderland:	Anita Sörensen (Maasdriel)
Onderzoek samenwerking provincie/partners	René Verhulst (voorzitter VNG Gelderland, Ede)
Contactbestuurder landelijk gebied voor RWM	Bennie Wijnne (Barneveld)

Onze partners

Belangrijke partners voor onze provinciale VNG zijn VNG Nederland en de provincie Gelderland.

VNG Nederland

Heel veel speelt zich af op het Haagse niveau. Onze belangrijkste vertegenwoordiger is de landelijke VNG. Met de bestuurlijke koepels van provincies (IPO) en waterschappen (UvW) is de VNG een

belangrijke speler richting het rijk. Daar willen we als Gelderland goed bij zijn in het VNG bestuur en in de commissies die de inhoud voorbereiden en vaak ook overleggen met departementen. VNG Gelderland wil in het bestuur en in elke commissie met drie leden vertegenwoordigd zijn.

In het **bestuur van de (landelijke) VNG** is Gelderland vertegenwoordigd door de heer Bruls, burgemeester van Nijmegen. De heer Bruls is vicevoorzitter. Burgemeester Heerts van Apeldoorn is als voorzitter van het College van Arbeidszaken lid van het bestuur. Wethouder Tiemens van Nijmegen heeft door verandering van werkkring het bestuur verlaten.

De directeur van de VNG -sinds april 21 Leonard Geluk- is vaste gast op onze ALV om ons bij te praten over de belangrijke gemeentelijke thema's.

Over de **visie van de VNG** is in december voor Gelderse bestuurders een goed bezochte digitale bijeenkomst belegd (bijna 50 deelnemers), waar veel input is gegeven.

De nieuw aangetreden directeur van de VNG –Leonard Geluk- heeft inmiddels verschillende digitale rondjes van gesprekken gevoerd met burgemeesters en wethouders uit het land. Vanuit Gelderland is actief deelgenomen aan die gespreksrondes. Dit type bijeenkomsten is landelijk digitaal goed te organiseren en zijn voor de VNG-directeur een prima input, de deelnemers waarderen dit hogelijk.

In de meeste **commissies van de VNG** zijn drie Geldersen vertegenwoordigd. In een enkele commissie zitten twee leden, die commissies krijgen extra aandacht bij vacatures. VNG Gelderland heeft een adviserende rol in benoemingstrajecten.

VNG-commissieleden hebben een scharnierfunctie. Enerzijds nemen ze deel aan de voorbereiding van de insteek van de VNG richting het kabinet en anderen, anderzijds hebben ze een rol richting de Gelderse achterban. Met de commissieleden wordt gewerkt naar een betere inbedding in een netwerkje van Gelderse bestuurders en bij belangrijke onderwerpen met bijvoorbeeld een bestuurlijke oploop. Komend jaar moet dat met de nieuwe samenstelling verder vorm krijgen. Via de site van VNG Gelderland (www.vnggelderland.nl) krijgen de bestuurs- en commissieleden platform om zich te presenteren en ontwikkelingen te delen.

Halfjaarlijks is er een **overleg met de voorzitters** van de provinciale afdelingen. Het overleg is gericht op het delen van de ontwikkelingen op de grote thema's (bekostiging sociaal domein, herijking gemeentefonds, inzet coalitieakkoord e.d.) en op de voorbereiding van algemene ledenvergaderingen.

Op **secretarissen**niveau is er eveneens halfjaarlijks overleg, daarin wordt gecoördineerd en afgestemd tussen de landelijke VNG en de afdelingen. Ook wordt met de secretarissen van de commissies gekeken naar onderwerpen die eraan komen. Daarop kan dan ingespeeld worden met informatieve en inhoudelijke bijeenkomsten. Zo zijn er over de ontwikkelingen rond gemeentefinanciën enkele digitale informatieve bijeenkomsten belegd met de landelijke VNG.

In samenwerking met VNG Naleving is begin januari een **webinar zorgfraude** gehouden, waarbij Otwin van Dijk (commissie ZJO, Oude IJsselstreek) een presentatie verzorgde voor 35 deelnemers.

Provincie Gelderland

Met Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland wordt jaarlijks een bijeenkomst belegd, het ene jaar met een afvaardiging, het andere jaar voltallig. Begin maart is fysiek overlegd met afvaardigingen. Daarbij werd gesproken over bestuurlijke ontwikkelingen (Sterk bestuur, vervolgonderzoek partnerschap provincie, moeilijke financiële positie gemeenten en gevolgen voor hun rol als eerste overheid), samenwerking rond stikstofaanpak, midterm van de provincie, onderzoek toekomst veren en over de Gelderland Academie).

Gelderland Academie

In samenwerking met de provincie Gelderland is in 2016 de Gelderland Academie opgericht. De Gelderland Academie heeft als doel kennis en informatie te delen met bestuurders, raadsleden en ambtenaren van de Gelderse gemeenten en statenleden van provincie Gelderland en ontmoetingen te faciliteren.

Het aanbod van de Gelderland Academie komt in nauwe samenwerking met de vraag uit gemeenten of de regio tot stand en vertoont een stevige stijging in bijeenkomsten. De geraamde vraag van 20 bijeenkomsten is verdubbeld. Door corona zijn de bijeenkomsten digitaal ingevuld.

Meer over de activiteiten van de Gelderland Academie is te vinden op www.gelderlandacademie.nl

Wie doen er mee

Het aantal Gelderse gemeenten is per 2020 51. Alle 51 gemeenten zijn lid van de vereniging. Daarnaast zijn vier samenwerkingsverbanden lid, te weten: Regio Food Valley, Regio Achterhoek, Regio Rivierenland en Cleantech Regio.

Algemene Ledenvergadering

De geplande ALV op 12 april 2021 in Buren kon niet plaatsvinden. Vervolgens is de ALV verplaatst naar 6 september, de gemeente Nunspeet neemt de rol van gastgemeente van Buren over. Een compleet programma op een stralende dag werd op het laatste moment door een corona uitbraak verstoord, waardoor een digitale sessie met goede hulp van de gemeente Arnhem is gerealiseerd. Vanuit de leden was er een prima belangstelling. In die vergadering zijn de jaarstukken van 2020 en 2021 en de benoemingen door de leden bekrachtigd.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van VNG Gelderland bestaat uit een mix van bestuurlijke disciplines: burgemeesters, wethouders, raadsleden, een gemeentesecretaris, een griffier en een regiosecretaris. In de samenstelling van het bestuur wordt gestreefd naar geografische en politieke spreiding en over de verschillende functies en de verhouding man/vrouw. Bij een vacature vindt er een open werving plaats. In 2021 zijn Marieke Frank en Jeroen Joon door de ALV benoemd. In 2021 zijn er geen vacatures in het bestuur.

Bestuurssamenstelling per 2022

René Verhulst , voorzitter (burgemeester Ede)
Patricia Hoytink-Roubos, vicevoorzitter (burgemeester Overbetuwe)
Perry Arissen, secretaris-penningmeester (secretaris West Maas en Waal)
Loes van der Meijs-van de Laar (burgemeester Doesburg)

Nick Derks (wethouder Wijchen)
Marieke Frank (wethouder Oost-Gelre)
Jeroen Joon (wethouder Apeldoorn)
Dorien van der Kamp (griffier Overbetuwe)
Judith van den Wildenberg (raadslid Barneveld)
René de Vries (raadslid Epe)
Henk van den Berg (Groene metropoolregio)

Vergaderingen van het bestuur

Het bestuur vergadert bij een gastgemeente. Jaarlijks zijn er normaal vijf bestuursvergaderingen. De vergaderingen bestaan uit drie onderdelen:

- De reguliere bestuurlijke zaken, voortgang op onderwerpen waarin VNG Gelderland participeert, onderwerpen die spelen in samenwerking met de provincie Gelderland of met de landelijke VNG, voorbereiding ALV en huishoudelijke zaken en wat zich verder aandient.
- Het tweede deel van de vergadering is een thema (soms met externen) zoals ondermijning, samenwerking met de landelijke VNG, problematiek van de gemeentelijke financiën mede door taken in het sociaal domein en de herziening financiële verhouding.
- Het derde deel is de werklunch met een afvaardiging van college en raad van de gastgemeente.

Een volledige vergadering lukte alleen in november in Renkum, het themadeel ging over circulaire

BFG 17-11-2021
VNG Gelderland .pp
bouw.

Twee keer is digitaal vergaderd. Daarnaast is een keer fysiek vergaderd in Ede (juni, zonder thema en zonder gesprek met gastgemeente) en een keer in het Provinciehuis in Arnhem met gedeputeerde Kerris in het themadeel over wonen.

(<https://actieplanwonen.gelderland.nl/nieuws/default.aspx>.)

In de maartvergadering is een presentatie gegeven over de Kracht van Oost door Dominique Binkhorst en Michiel Koetsier van provincie Gelderland. Meer informatie is te vinden op <https://nederlandslimbenutten.nl/de-krachtvan-oost-2>

In 2023 bestaat VNG Gelderland 100 jaar. Aan de voorbereiding van een jubileum wordt gewerkt.

Secretariaat

Het bestuur wordt ter zijde gestaan door de heer Bezemer als bureaumanager (0,5) en mevrouw Magnée (0,2 fte, secretariële ondersteuning en websitebeheer, vanuit gemeente West Maas en Waal). Aan het eind van het jaar is mevrouw Magnée opgevolgd door mevrouw Ursinus.

Mevrouw Van Os en mevrouw Dekker worden ingezet voor de Gelderland Academie (samen 1,05 fte). De bureaumanager werkt eveneens parttime in een inhuurconstructie. De beide medewerkers voor de Gelderland Academie worden gehost door de gemeente Ede.

Contacten secretariaten provinciale afdelingen.

De ambtelijk secretarissen van de provinciale afdelingen kwamen in het verslagjaar in verschillende digitale sessies bijeen. Dit overleg is bedoeld om de werkwijze van de provinciale afdelingen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en om informatie uit te wisselen. Met de noordelijke afdelingen is een periodiek secretarissenoverleg om af te stemmen. Met Overijssel wordt voor thema's in het

landelijk gebied geregeld afgestemd, beide besturen hebben het afgelopen jaar een afstemmingoverleg gehad. Daarnaast is er herhaaldelijk contact met VNG Utrecht.

Website

De website wordt doorontwikkeld als platform van informatie en om meningen te delen, zo kan terugkoppeling worden gegeven vanuit VNG-commissies en over actuele onderwerpen die in Gelderland spelen.

Afronding

Een druk en apart jaar, dat was het. Het bestuur van VNG Gelderland bedankt bij deze alle bestuurders en ambtenaren van de gemeenten die zich in het afgelopen jaar, onder meer door een vertegenwoordiging van de afdeling in commissies, stuur- en werkgroepen, besturen en dergelijke hebben ingezet voor de VNG Gelderland.

